

ARTGARDEN

Kunsttechnisch onderzoek en behoud van historische mixed-media ensembles: 'Besloten Hofjes'

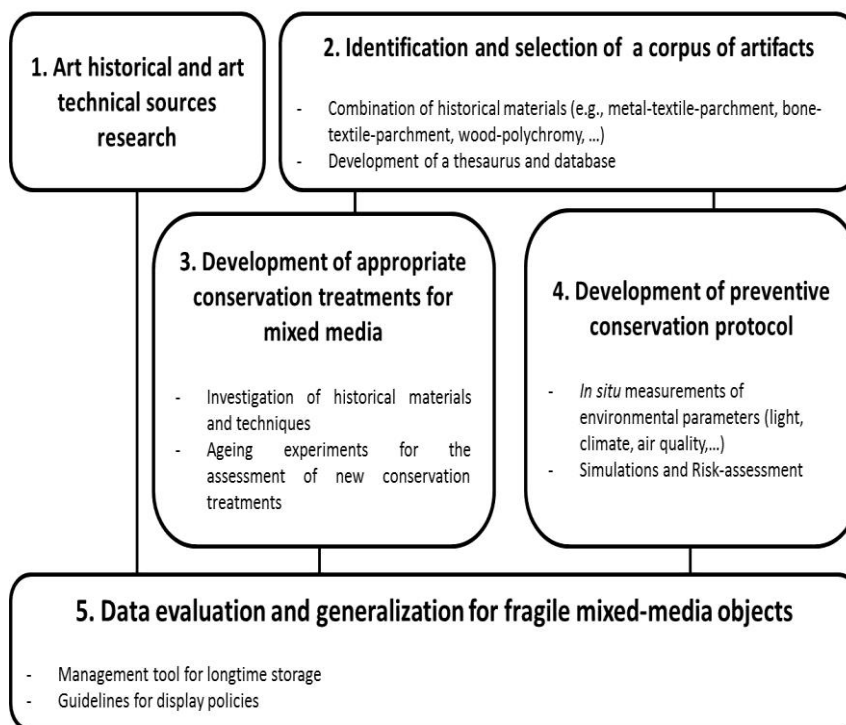
DUUR
15/12/2015 - 15/03/2020

BUDGET
818 129 €

PROJECT BESCHRIJVING

Het project ArtGarden onderzoekt en ontwikkelt een doeltreffende ('beste praktijken') matrix (instrument - protocol) om gevoelige historische mixed-media te monitoren, in beeld te brengen en te documenteren (kunst-technisch). De bedoeling hiervan is om te helpen bij het maken van keuzes van conservatiebehandelingen en behoudmaatregelen. De casus van het project ArtGarden is het conserveren en beschermen van de unieke collectie van de zeven Besloten Hofjes van de Stedelijke Musea Mechelen. Hun toestand is vergelijkbaar met die van een groot aantal museale objecten die in de Belgische federale collecties en zelfs wereldwijd bewaard worden. Gelet op het multimediale karakter van de Hofjes genereert deze case study nieuwe knowhow die kan worden toegepast op het behoud van andere complexe historische objecten. Het doel is om ArtGarden te ontwikkelen tot internationale benchmark voor preventieve conservatie van originele artefacten uit diverse materialen in museale omgeving. De initiatiefnemers van het onderzoeksproject zijn het Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium, het KIK-IRPA, de Universiteit van Leuven - KU Leuven en de Universiteit van Antwerpen - UAntwerpen, AXES.

ArtGarden step by step (2015 - 2020)

ARTGARDEN

In een eerste fase worden de **kunsthistorische en kunsttechnische bronnen** van de Besloten Hofjes onderzocht en wordt er informatie ingezameld over de immateriële context van deze objecten (werkpakket 1).

In tweede instantie wordt een **corpus van Besloten Hofjes** geïdentificeerd en geselecteerd ter voorbereiding van de derde fase van het project ArtGarden. Vanwege de specifieke problemen die inherent zijn aan de gemengde materialen van de Besloten Hofjes, ligt de nadruk op de kenmerkende materiaalcombinaties, b.v. metaal-textiel-perkament, bot-textiel perkament (relikwie), glas-textiel, perkament-textiel, hout-polychromie. Er wordt een **thesaurus en database** samengesteld (werkpakket 2).

Als derde stap wordt **wetenschappelijke beeldvorming** (infrarood en ultraviolet reflectografie, X-radiografie en Reflectance Transformation Imaging) ingezet om de historische materialen en technieken te onderzoeken. Er wordt gebruik gemaakt van een 3D-imaging tool voor kleine erfgoedobjecten (Microdome ontwikkeld binnen het RICH-project (Reflectance Imaging voor cultureel erfgoed)). Voorts worden niet-invasieve analysetechnieken en **invasieve analyses van micromonsters** uitgevoerd (werkpakket 3), alsook verouderings-experimenten voor het beoordelen van nieuwe conservatie-behandelingen.

Als vierde stap wordt een **preventief conservatie**protocol ontwikkeld. Het is van cruciaal belang dat deze kwetsbare mixed-media schatten in optimale omstandigheden bewaard worden voor toekomstige tentoonstellingen. Tijdens het onderzoek en de risicoanalyse wordt de beoordelingsmatrix voor de belangrijkste conservatieparameters geëxploreerd: licht, klimaat, trillingen, stof, tentoonstelling, ... (werkpakket 4).

Tot slot worden de gegevens geëvalueerd in een perspectief van museologie, langdurige opslag en tentoonstellingsbeleid voor fragiele mixed-media objecten. Er worden **algemene richtlijnen** geformuleerd en er wordt een **managementtool** ontwikkeld voor de conservatie van complexe en bijzonder kwetsbare mixed-media erfgoedobjecten (werkpakket 5).

Richtlijnen voor het duurzaam behoud van historische mixed-media ensembles

De focus van het project is het begeleiden en evalueren van handelingen die gericht zijn op de conservatie, het vervoer en de tentoonstelling in een museumomgeving en de langdurige opslag van complexe beschadigde historische mixed-media artefacten. Tot nu toe waren de richtlijnen gericht op de kenmerken van één enkel materiaal. De complexe aard van een groot aantal historische mixed-media artefacten in museale collecties vormt een grotere uitdaging. Het project ArtGarden combineert documentatie-, conservatie- en beschermingsprotocollen (terminologie gedefinieerd door ICOM-CC, New Delhi, 2008) om een innovatieve tool te creëren ter ondersteuning van het beheer, het onderhoud, de tentoonstelling en de valorisatie van complexe historische artefacten.

CONTACT INFORMATIE

Coördinator

Marjolijn Debulpaep
Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium (KIK)
caroline.meert@kikirpa.be

Partners

Lieve Watteeuw
Katholieke Universiteit Leuven (KU Leuven)
Lieve.Watteeuw@kuleuven.be

Karolien De Wael
Universiteit Antwerpen (UAntwerpen)
karolien.dewael@uantwerpen.be

LINKS

<http://gardens.kikirpa.be>

<https://www.esat.kuleuven.be/psi/projects/current/ARTGARDEN>